

Sööda märgistamine määruste EÜ nr 1829/2003 ja EÜ nr 1830/2003 alusel

Sööt:

- 1) kujutab endast geneetiliselt muundatud organismi (*edaspidi GMO*) - ta on paljunemisvõimeline (nt sojaoad, maisiterad)
- 2) sisaldab GMOD või koosneb neist - sisaldab paljunemisvõimelisi GMOsid (nt papagoide sööt, mis sisaldab lisaks muundamata nisuteradele geneetiliselt muundatud maisiteri, sojaube) või koosneb neist (koosneb maisiteradest ja sojaubadest, st segu)
- 3) on toodetud GMOst - paljunemisvõime pole säilinud (nt maisijahu, sojaõli)

Söödaks kasutatava GMO ja GMODest koosneva või neid sisaldavate söötade märgistamine

1. EÜ nr 1829/2003 art 25

Iga **sööda (materjal, lisand)** suhtes, mis kuulub konkreetse sööda koostisse, kohaldatakse järgmisi eeskirju:

* Esitatakse vahetult sööda nimetuse järel sulgudes sõnad “geneetiliselt muundatud (organismi nimetus)”.

* Teise võimalusena võib need sõnad esitada sööda koostise loetelu juures joonealuse märkuse kujul. Sel juhul trükitakse need vähemalt sama suurusega kirjas kui koostise loetelu.

2. EÜ nr 1830/2003 art 4 osa B

* Pakendatud söötade puhul tuleb lisaks eelmisele punktile kirjutada märgistusele ka lause „See toode sisaldab geneetiliselt muundatud [organismi(de) nimi (nimed)]“

* Sama lause peab lõpptarbijale pakutava puistes sööda puhul teada/edastatud olema enne ostu.

GMODest toodetud söötade märgistamine

EÜ nr 1829/2003 art 25

Iga **sööda (materjal, lisand)** suhtes, mis kuulub konkreetse sööda koostisse, kohaldatakse järgmisi eeskirju:

* Esitatakse vahetult sööda nimetuse järel sulgudes sõnad “toodetud geneetiliselt muundatud (organismi nimetus)”.

* Teise võimalusena võib need sõnad esitada sööda koostise loetelu juures joonealuse märkuse kujul. Sel juhul trükitakse need vähemalt sama suurusega kirjas kui koostise loetelu.

Muud GM sööda märgistusnõuded

EÜ nr 1829/2003 art 25

c) vastavalt loaga määratud alljärgnev tunnus, mille osas sööt erineb tavapärasest tootest:

i) koostis;

ii) toiteomadused;

iii) kavandatud kasutusviis;

iv) mõju teatavate loomaliikide või –kategoriate tervisele;

d) vastavalt loaga määratud mis tahes tunnus või omadus, mis võib tekitada eetilisi või usulisi probleeme.

Lisaks eelpool toodud märgistusnõuetele peab märgistus söötade puhul, millel puudub tavapärane vaste, sisaldama asjakohast teavet asjaomase sööda laadi ja omaduste kohta.

Söötade märgistamine kirjadega laadis „võib sisaldada GMOsid” ei ole kooskõlas määrustega (EÜ) nr 1829/2003 ja (EÜ) nr 1830/2003, mis näevad ette GMOsid sisaldava toidu ja sööda selgesõnalise märgistamise. Nõutav sõnastus ei võimalda ebaselgeid teateid (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2006:0626:FIN:ET:PDF>).

Söötade märgistamine kirjadega “ei sisalda GMOsid” on lubatud, kui söödakäitleja suudab tõestada selle väite õigsust. Sellise väite puhul võib söödas olla juhuslik või tehniliselt vältimatu geneetiliselt muundatud materjali sisaldus (EUs lubatud tüved 0,9%).

Nõuded jälgitavusele

1. EÜ nr 1830/2003 art 4

GMOdest **koosnevate** või neid **sisaldavate** söötade turuleviimise esimesel etapil tagavad ettevõtjad, et sööta vastuvõtvale ettevõtjale edastatakse kirjalikult järgmine info:

- a) mäрге, et sööt sisaldab GMOsid või koosneb neist;
- b) kõnealustele GMOdele määratud kordumatu(d) tunnus(ed).

Kõikides järgmistes turuleviimise etappides tagavad ettevõtjad, et punktides a ja b toodud teave edastatakse kirjalikult sööta vastuvõtvale ettevõtjale. Ettevõtjad peavad 5 aasta jooksul säilitama seda teavet ja peavad suutma identifitseerida igast tehingust ettevõtjat, kellelt on saadud ja kellele edastatud punktides a ja b toodud teave GMOde kohta.

2. EÜ nr 1830/2003 art 5

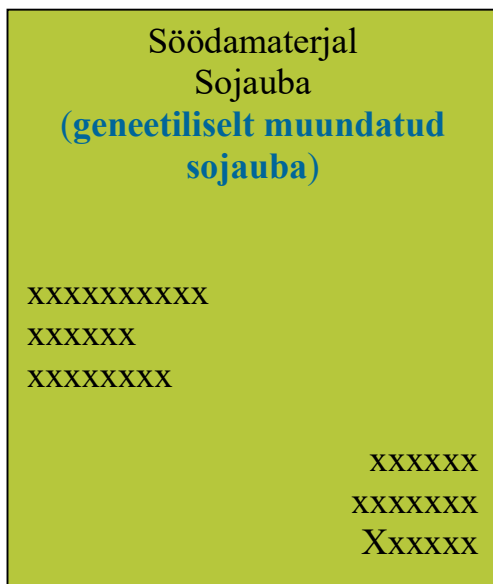
GMOdest **toodetud** söötade turuleviimisel tagavad ettevõtjad, et sööta vastuvõtvale ettevõtjale edastatakse kirjalikult järgmine teave:

- a) mäрге iga sööda koostisosa kohta, mis on GMOst toodetud;
- b) mäрге iga söödamaterjali või –lisandi kohta, mis on GMOdest toodetud;
- c) söötade puhul, millel koostisosade loetelu puudub, mäрге selle kohta, et sööt on GMOdest toodetud.

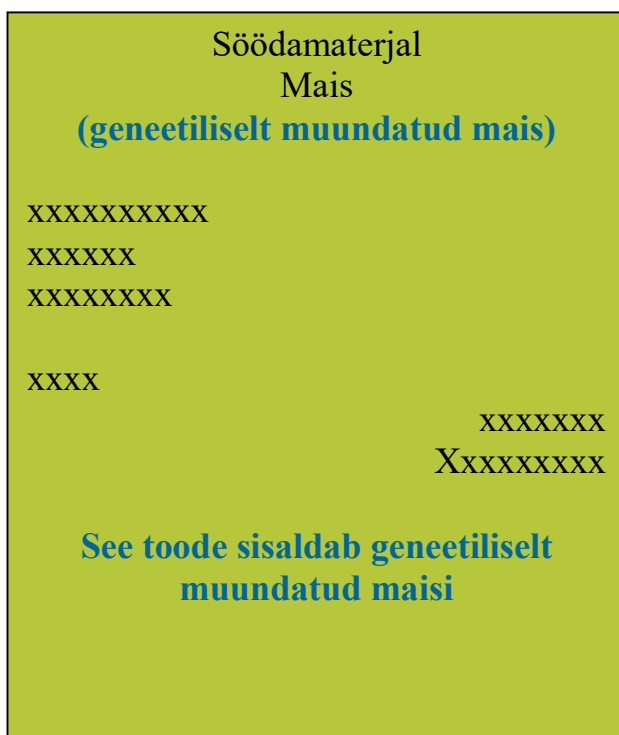
Kõikides järgmistes turuleviimise etappides tagavad ettevõtjad, et punktides a, b ja c toodud teave edastatakse kirjalikult sööta vastuvõtvale ettevõtjale. Ettevõtjad peavad 5 aasta jooksul säilitama seda teavet ja peavad suutma identifitseerida igast tehingust ettevõtjat, kellelt on saadud ja kellele edastatud punktides a, b ja c toodud teave GMOde kohta.

Näiteid

1. Puistes söödämaterjal

2. Pakendatud söödämaterjal

3. Pakendatud söödalisand

4. Eelsegu

<p>Eelsegu nuumikutele XXXXXXXXXXXXXXXXXX</p> <p>Toitainelised lisandid : Vitamiin A (E672) 100 000 IU/kg Vitamiin D2 (E670) 16 000 IU/kg </p> <p>Soja letsitiin ¹</p> <p><u>Tugiaine</u>: maisi gluteensööt ²</p> <p>¹ toodetud geneetiliselt muundatud sojaubadest ² toodetud geneetiliselt muundatud maisist</p> <p style="text-align: right;">XXXXXXX XXXXXXXXXXX XXXXX</p>

5. Puistes/pakendatud segasööt

<p>Täiendsööt lihaveistele XXXXXXXXXXXXXXXXXX</p> <p><u>Koostis</u>: Mais Soja Rapsikook (toodetud geneetiliselt muundatud rapsist) Nisu ...</p> <p>Söödalisandid: Toitainelised lisandid, tsinkoksiid (E6) 100 mg/kg Toitainelised lisandid, Betaiin 1000 IU/kg (toodetud geneetiliselt muundatud suhkrupeedist) ... XXXXXXXXXXXXX</p> <p style="text-align: right;">XXXXXXXXX</p>
--

6. Pakendatud segasööt

<p>Papagoide segasööt Teraviljade segu</p> <p><u>Koostis</u>: Mais¹ Nisu Oder Soja² ...</p> <p>¹ geneetiliselt muundatud mais ² geneetiliselt muundatud soja</p> <p>XXXXXXXXXXXX</p> <p style="text-align: right;">XXXXXXX XXXXXXXXXXX</p> <p style="text-align: center;">See toode sisaldab geneetiliselt muundatud maisi ja sojat</p>
